

Op 98-jarige leeftijd hangt Amerikaanse toch nog naast haar grote idool Piet Mondriaan

Al tachtig jaar lang werkt Lois Dodd dagelijks aan nieuwe schilderijen: ogenschijnlijk eenvoudige taferelen waarin zij het alledaagse leven vastlegt met snelle penseelstreken en dunne lagen verf. Piet Mondriaan is een van haar grootste voorbeelden. Op 98-jarige leeftijd hangt zij voor het eerst zij-aan-zij met de grote meester.

Nico Heemelaar 30-08-25, 11:33

In Kunstmuseum Den Haag opent dit weekend namelijk de eerste overzichtstentoonstelling in Europa van deze lange tijd onbekend gebleven kunstenaar. Want hoewel ze een belangrijke rol speelde in de kunstscene van naoorlogs New York kreeg Lois Dodd pas op 85-jarige leeftijd haar eerste eigen expositie in een Amerikaans museum.

Lees ook

„Zij heeft alle kunststromingen altijd links laten liggen, maar daardoor liet de kunstwereld haar ook links liggen”, zegt Margriet Schavemaker, directeur van Kunstmuseum Den Haag. „In de afgelopen decennia zijn het vooral de mannen uit haar netwerk geweest die groot werden getoond. Voor vrouwen als Lois Dodd was nauwelijks aandacht, terwijl zij juist de stem vertegenwoordigt die zo wordt gemist in de canon.”

Musea staan in de rij

Tegenwoordig staan musea in de rij om haar werk te tonen. In 2023 wijdde *The New York Times* een paginagroot artikel aan de hoogbejaarde kunstenaar, waarin al werd vooruitgeblikt op de tentoonstelling in Den Haag. Omdat de meeste bruikleengevers van de honderd geëxposeerde schilderijen hun werken weer snel terug willen, is het volgens Schavemaker niet mogelijk de tentoonstelling *Framing the Ephemeral* (het vluchtige omlijsten) op reis te laten gaan.

„Dit is een cadeau voor het museum, juist doordat ze zo geïnspireerd is geweest door Piet Mondriaan”, zegt ze. „Lois Dodd maakt van het kleine, het gewone iets bijzonders.”

Kunstmuseum Den Haag beschikt over de grootste Mondriaan-collectie ter wereld. Enkele van de werken uit eigen bezit zijn naast die van Lois Dodd gehangen. Dodd schildert verstilte landschappen, nachtelijke luchten, een

interieur in een spiegel, verweerde schuren en stedelijke taferelen. Net zoals de schilders van de Haagse School dat deden, trekt ze de natuur in met een schildersezel.

ALEXANDRE

Veel taferelen schildert ze vanuit het raam of deuropening. Een brandweeroefening bij haar in de omgeving inspireerde haar om huizen te schilderen waar een felle uitslaande brand woedt. In haar zoektocht naar schoonheid van het alledaagse stuit zij op waslijnen in haar directe leefomgeving. Primaire kleuren als rood, blauw en geel die je niet snel tegenkomt in het landschap vindt zij aan de waslijn. Van het wapperende wasgoed maakt zij kleurcomposities met strakke lijnen die verwijzen naar Mondriaan.

Tegelijk met de tentoonstelling heeft Kunstmuseum Den Haag een omvangrijke catalogus laten maken waaraan bekende Amerikaanse schrijvers hebben meegewerkt. De Haagse fotograaf en filmmaker Gerrit Schreurs reisde in opdracht van het museum naar New York af. Hij interviewde er niet alleen de kunstenaar zelf, maar liet ook kunstcritici en conservatoren van grote Amerikaanse musea vertellen over de bijzondere betekenis en de late ontdekking van Lois Dodd. „Doordat de tentoonstelling zo grondig was voorbereid, lukte het om in korte tijd veel prominenten te spreken te krijgen“, zegt hij.

Conservator Louise Bjeldak Henriksen was meegereisd om de vragen te stellen. Het geheel leverde volgens Gerrit Schreurs negen uur aan uniek beeldmateriaal op. Schreurs werkt nog altijd verder aan zijn documentaire door beelden toe te voegen van de opening van de tentoonstelling. Uit Amerika is nu al interesse getoond voor het eindproduct. De eerste versie van 34 minuten is in het museum te zien. „Dat is op zich al bijzonder, omdat een introductiefilm in een museum doorgaans maar acht of negen minuten duurt“, zegt Schreurs.